กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย

The Strategies of Foreign Action Movies Translation into Thai

ชลีกาญจน์ จันทจำรัสรัตน์*
Miss Chalikarn Janthajumrusrat
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ประเทศไทย
Faculty of Humanities and Social Sciences Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand
Email: krat_ded@yahoo.co.th

Received : January 5, 2019
Revised : March 30, 2019
Accepted : April 12, 2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย ๒) เพื่อศึกษาผลการรับรู้ของผู้ชมภาพยนตร์ที่มีต่อกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย วิธีดำเนินการวิจัย รวบรวมรายชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศที่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทย จำนวน ๑๐๐ เรื่อง ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙ และกลุ่มตัวอย่างได้แก่นิสิตชั้นปีที่ ๑-๔ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวน ๑๒๐ คน เครื่องมือในการวิจัยมี ๒ ส่วน คือ ๑) ตารางบันทึกข้อมูลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย ๒) แบบสอบถามเพื่อสำรวจการรับรู้ในการชมของผู้ชมภาพยนตร์ วิเคราะห์จากการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ๑) ผู้แปลใช้กลวิธีการใช้ภาษาแปลชื่อภาพยนตร์ ๑๙ วิธีด้วยกัน กลวิธีที่ผู้แปลนิยมใช้มากที่สุดคือ กลวิธีการแปลแบบตั้งชื่อใหม่โดยไม่อิงชื่อเดิม ๒) ผลการรับรู้ของผู้ชมภาพยนตร์ที่มีต่อกลวิธีการใช้ภาษาแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย พบว่าชื่อแปลภาพยนตร์แอ็คชั่นที่แปลโดยกลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและแปลเสริมความภาษาไทย โดยอาศัยเนื้อเรื่อง เป็นกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ที่มีความน่าสนใจมากที่สุด เนื่องจากการใช้ภาษาสะดุดตา สะกิดใจ ทำให้ต้องเข้าไปชมภาพยนตร์ ชื่อแปลภาพยนตร์แอ็คชั่นที่แปลโดยกลวิธีการแปลบางส่วน ทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทยบางส่วนโดยอิงชื่อเรื่อง เป็นกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ที่ดึงดูดใจและทำให้ผู้ชมตัดสินใจชมภาพยนตร์มากที่สุด เนื่องจากมีการถ่ายทอดความหมายจากชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยได้อย่างสอดคล้องกัน และชื่อแปลภาพยนตร์แอ็คชั่นที่แปลโดยกลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มี

* นางสาวชลีกาญจน์ จันทจำรัสรัตน์ Miss Chalikarn Janthajumrusrat

เสริมความภาษาไทย เป็นกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ที่จำชื่อและเข้าใจง่ายมากที่สุด เป็นคำสั้น กระชับ ออกเสียงง่าย เหมาะที่จะนำมาทับศัพท์เป็นภาษาไทย

คำสำคัญ : กลวิธีการแปล, ภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศ, ภาพยนตร์แอ็คชั่น

Abstract

The objective of this research is 1) to study and analyze the strategies of foreign action movies translation into Thai language, and 2) to study the perception's result of movies viewers towards the strategies of foreign action movies translation into Thai language. For the research methodology, 100 names of foreign action movies that have been translated into Thai language during the year 2013 – 2016 have been compiled. The sample group consists of 120 first to fourth year students of Mahidol University, Thammasat University and Suan Dusit Rajaphat University. The tools used for this research consist of 1) timetable recording information about an analysis of strategies of foreign action movies' name translation into Thai language, 2) questionnaire to survey the perception of movies viewers. Data analysis has been used by way of percentage, mean and standard deviation (S.D.). The result of research is found that 1) the translators use 19 strategies of foreign action movies translation. The most popular strategy used by translators is making a new name which is not based on the original one, 2) the perception's result of the movies viewers towards the strategies of foreign action movies translation into Thai language is found that the name of foreign action movies translated by using the strategies of transliterated words with some parts and adding the content of Thai language based on the content of movies' story which is the most interesting strategies of movies' name translation because it is the use of eye-catching language that arouses the interest of viewers. The name of foreign action movies translated by the use of strategies in translating some parts of it and transliterated words with some parts, including adding the content of Thai language based on the movies' story which is the strategies of movies' name translation that attracts the interest of people the most and makes them to decide watching the movies since there have been the transmission of meaning from English original name translated into Thai harmoniously. The name of foreign action movies translated by way of all transliterated words without Thai language added which is the strategies of movies' name

translation that brings about the memory and understanding of the movies' name easily. It is also short, concise and easy to pronounce which is suitable for being used as the transliterated words to be Thai language.

Keywords : The strategies of translation, Foreign action movies, Action Movies

บทนำ

ภาษาเป็นสัญลักษณ์ที่มนุษย์กำหนดขึ้นเพื่อใช้สื่อสารและเป็นวัฒนธรรมหนึ่งในบรรดาวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นของมนุษย์ในสังคม มนุษย์สื่อสารกันเพื่อบ่งบอกถึงความต้องการและความคิดต่างๆ ภาษาจึงเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นไปยังผู้อื่น ดังที่กาญจนา นาคสกุล กล่าวว่า "จุดมุ่งหมายสำคัญของการใช้ภาษาก็คือการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในความนึกคิดหรือข้อความอันแสดงความรู้สึกนึกคิดอย่างใดอย่างหนึ่งให้ผู้อื่นทราบ"[๑]

บทบาทที่เด่นชัดของงานแปลคือเป็นตัว "สื่อ" (medium) ที่เสนอความหมายทั้งมวลที่ผู้เขียนใส่ไว้ในต้นฉบับของตนต่อผู้รับสารหรือผู้อ่านงานแปล ตัว "สื่อ" นี้ จะต้องเป็นภาษาซึ่งผู้รับสารหรือผู้อ่านรู้จักและใช้ได้อย่างถนัด บทบาทนี้เป็นบทบาทที่ขจัดปัญหาสำคัญของมนุษย์ในด้านที่มนุษย์ที่ใช้ภาษาต่างกันไม่สามารถสื่อสารกันได้[๒]

Katherine Barnwell มีความเห็นว่า การแปล คือ การเล่าเรื่องในภาษาใหม่ให้มีความหมายเหมือนเดิมทุกประการ โดยใช้ไวยากรณ์และศัพท์สำนวน ซึ่งเป็นธรรมชาติในภาษาใหม่ และการเอาคำในภาษาใหม่แทนคำในต้นฉบับนั้นไม่ใช่การแปล[๓]

Sawasdiwat Na Ayutthaya มีความเห็นว่า การแปลและการแปลเพื่อปลายทาง ประกอบด้วยตัวชี้วัดคุณภาพ ๗ กลุ่มคือไวยากรณ์ (Grammar) บริบท (Context) ความเทียบเท่า (Equivalence) ชนิดของตัวบท (Genre) หน้าที่ (Function) การเข้ารูปแบบ (Format) และการจัดการ (Management)[๔]

---

[๑] กาญจนา นาคสกุล, **ระบบเสียงภาษาไทย,** (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑), หน้า ๒.

[๒] สัญฉวี สายบัว, **หลักการแปล,** (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๑.

[๓] Barnwell,Katharine. **How to use questions for testing translations,** (Note on Translation 14 (3) 2000), pp. 17-23.

[๔] Sawasdiwat Na Ayutthaya, A Total Quality Model for Translation and Localization : Perspectives of The Academic and The Propessional Translators, **(Journal of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University),** Vol 7, No 2 (2011), P.8.

การแปลชื่อภาพยนตร์ เป็นการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมรูปแบบหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อการสื่อสารกับผู้ชมคนไทยซึ่งเป็นผู้บริโภคภาพยนตร์ต่างประเทศ เนื่องจากชื่อแปลภาพยนตร์ จะช่วยให้ผู้ชมคนไทยสามารถคาดเดาเนื้อเรื่องและแนวภาพยนตร์ได้ หากภาพยนตร์ต่างประเทศไม่มีชื่อแปลภาษาไทยผู้ชมคนไทยอาจต้องตีความจากชื่อภาษาอังกฤษเองซึ่งอาจไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ผลิต/เขียนบทภาพยนตร์ต้องการนำเสนอ ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์เรื่อง *“Killing Season”* ชื่อภาษาไทยว่า *“ฤดูฆ่าล่าไม่ยั้ง”* ถ้าหากผู้ชมที่เป็นคนไทยตีความหมายจากชื่อภาพยนตร์เอง โดยไม่เคยชมภาพยนตร์ตัวอย่างหรือทราบข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องดังกล่าวมาก่อน อาจส่งผลให้ผู้ชมไม่เข้าใจสาระสำคัญของภาพยนตร์อย่างแท้จริง และภาพยนตร์เรื่องดังกล่าวอาจไม่ได้รับความสนใจจากผู้ชม เพราะการตีความหมายนั้นอาจเป็นไปได้ทั้งความหมายตรงตัวและความหมายนัยแฝง แต่เมื่อเห็นชื่อแปลภาษาไทยของภาพยนตร์ดังกล่าวจะทำให้ผู้ชมสามารถคาดเดาแนวเรื่องของภาพยนตร์ได้ว่าเป็นภาพยนตร์แอ็คชั่น

การแปลชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นภาษาไทยนั้น มีกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ได้หลายวิธี เช่น การแปลทับศัพท์ทั้งหมดโดยไม่มีการเสริมความภาษาไทย การแปลหมดทั้งข้อความแบบตรงตัวโดยมีการเสริมความภาษาไทย กลวิธีการแปลเพื่อตั้งชื่อใหม่ เป็นต้น กลวิธีการแปลจากตัวอย่างดังกล่าวเป็นเพียงบางส่วนของการแปลชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นภาษาไทยเท่านั้น อีกทั้งชื่อแปลภาษาไทยยังสร้างสีสันให้กับชื่อภาพยนตร์ ด้วยการใช้ภาษาโดดเด่นน่าฟังน่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกสรรถ้อยคำ การเล่นเสียงสัมผัสต่างๆ และการเรียบเรียงประโยคให้แปลกและสะดุดตา เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ชม เมื่อผู้ชมได้อ่านหรือฟังก็อาจเกิดความสนใจอยากชมเพราะชื่อเรื่องสะดุดใจ ซึ่งแตกต่างจากชื่อภาพยนตร์ภาษาอังกฤษที่มีคำสั้นๆ ให้ผู้ชมภาพยนตร์ตีความเอาเอง เมื่อพิจารณาในแง่นี้ชื่อแปลภาษาไทยจึงอาจจะมีรูปแบบที่แตกต่างหลากหลายกันไปเพื่อดึงดูดความสนใจผู้ชมคนไทย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙ (๔ ปี)

๒. เพื่อศึกษาผลการรับรู้ของผู้ชมภาพยนตร์ที่มีต่อกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙ (๔ ปี)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย มีวิธีการศึกษาวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ เพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙ (๔ ปี)

นำรายชื่อภาพยนตร์ต้นฉบับภาษาอังกฤษมาเปรียบเทียบกับชื่อแปลภาษาไทยโดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีการแปลของ SKOPOS (1977)[๕] ทฤษฎีการรับรู้ (Perception)[๖] เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ ดำเนินการรวบรวมรายชื่อภาพยนตร์ที่นำเข้าฉายในประเทศในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๕๙ จากสมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ, นิตยสาร Entertain ฉบับ extra, อินเตอร์เน็ต http://www.movie free.com/category/action.[๗] จำนวน ๑๐๐ เรื่อง จากนั้นคัดกรองรายชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศ โดยตรวจสอบประเภทของภาพยนตร์แอ็คชั่นแต่ละเรื่องจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ นำรายชื่อภาพยนตร์ทั้งหมดมาวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ตามกรอบแนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการแปลที่ได้ศึกษาไว้ จัดหมวดหมู่ข้อมูลของชื่อแปลภาพยนตร์ตามกลวิธีการแปลที่พบและคำนวณหาค่าความถี่ร้อยละทางสถิติตามกลวิธีข้อต่าง ๆ สรุปผลและนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยอภิปรายผลจากการวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นเป็นภาษาไทยเพื่อดูสัดส่วนความถี่ของการแปลแต่ละวิธี

ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจผลการรับรู้ของผู้ชมภาพยนตร์ที่มีต่อกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย

เก็บแบบสอบถามจำนวน ๑๒๐ ชุด จากสถานศึกษา ผู้วิจัยกำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้นปีที่ ๑-๔ จำนวน ๔๐ คน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ ๑-๔ จำนวน ๔๐ คน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ชั้นปีที่ ๑-๔ จำนวน ๔๐ คน ตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสำเร็จรูปของ ทาโร่ ยามาเน่ ๑๙๗๓ ความเชื่อมั่นที่ ๙๕ % ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ ๑๒๐ คน ใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลแบบความเรียง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน[๘]

---

[๕] Hans, V. **A Skopos Theory of Translation**. (Heidelberg : TextCon Text, 1996), pp. 148-149.

[๖] วิมล เหมือนคิด, **พฤติกรรมบุคคลในองค์กร**, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๓๗), หน้า ๒๕.

[๗] [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.movie free.com/category/action. [๕ ตุลาคม ๒๕๕๙].

[๘] บุญมี พันธ์ไทย รศ. ดร., **ระเบียบวิธีการวิจัยการศึกษาเบื้องต้น**, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๕), หน้า ๑๔๘.

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า

๑. ผลการศึกษากลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่ามีกลวิธีการแปลตามกรอบแนวคิดที่ได้ตั้งไว้ทั้งหมด ๘ กลวิธี คือ

๑) กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมด ไม่มีเสริมความภาษาไทย

๒) กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย

๓) กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน และแปลเสริมความภาษาไทย โดยเกี่ยวข้องกับความหมายเดิม

๔) กลวิธีการแปลบางส่วน เว้นบางส่วนและเสริมความภาษาไทย

๕) กลวิธีการแปลหมดทั้งข้อความและเสริมความภาษาไทย

๖) กลวิธีการแปลบางส่วน ทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย

๗) กลวิธีการตั้งชื่อใหม่ โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม

๘) กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยอิงเนื้อเรื่อง

นอกจากนี้ยังพบกลวิธีการแปลเพิ่มเติมจากกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้อีก จำนวน ๑๑ กลวิธี คือ

๑) กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน และเสริมความภาษาไทยโดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม

๒) กลวิธีการแปลบางส่วน และเสริมความภาษาไทยโดยอิงเนื้อเรื่อง

๓) กลวิธีการแปลบางส่วน และเสริมความภาษาไทยโดยไม่อิงกับชื่อเรื่อง

๔) กลวิธีการแปลบางส่วน และเสริมความภาษาไทยโดยอิงชื่อเรื่อง

๕) กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและแปลบางส่วน

๖) กลวิธีการแปลโดยอิงกับเนื้อเรื่องและไม่ยึดติดกับคำเดิม

๗) กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน และแปลเสริมความภาษาไทยโดยอาศัยเนื้อเรื่อง

๘) กลวิธีการแปลบางส่วน ทับศัพท์บางส่วน และเสริมความภาษาไทย โดยอิงชื่อเรื่อง

๙) กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยอิงชื่อเรื่องเดิม

๑๐) กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วน และเสริมความภาษาไทยโดยอิงเนื้อเรื่อง

๑๑) กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยยึดคุณลักษณะนักแสดงเป็นหลัก

ตารางที่ ๑ รวมกลวิธีการแปลที่พบในการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่น ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙ ทั้งหมดจำนวน ๑๙ (๘+๑๑) กลวิธี ดังต่อไปนี้

กลวิธีการแปล	จำนวน	ร้อยละ
๑) กลวิธีการทับศัพท์ทั้งข้อความ โดยไม่มีการเสริมความภาษาไทย	๔	๔
๒) กลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย	๗	๗
๓) กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน และแปลเสริมความภาษาไทย โดยเกี่ยวข้องกับความหมายเดิม	๓	๓
๔) กลวิธีการแปลบางส่วน เว้นบางส่วนและเสริมความภาษาไทย	๓	๓
๕) กลวิธีการแปลหมดทั้งข้อความโดยมีการเสริมความภาษาไทย	๕	๕
๖) กลวิธีการแปลบางส่วน ทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย	๓	๓
๗) กลวิธีการตั้งชื่อใหม่ โดยไม่อิงชื่อเดิม	๒๙	๒๙
กลวิธีการแปล	**จำนวน**	**ร้อยละ**
๘) กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยอิงเนื้อเรื่อง	๔	๔
๙) กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทยโดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม	๑๑	๑๑
๑๐) กลวิธีการแปลบางส่วน และเสริมความภาษาไทยโดยอิงเนื้อเรื่อง	๙	๙
๑๑) กลวิธีการแปลบางส่วน และเสริมความภาษาไทยโดยไม่อิงกับชื่อเรื่อง	๔	๔
๑๒) กลวิธีการแปลบางส่วน และเสริมความภาษาไทยโดยอิงชื่อเรื่อง	๔	๔
๑๓) กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและแปลบางส่วน	๓	๓
๑๔) กลวิธีการแปลโดยอิงกับเนื้อเรื่องและไม่ยึดติดกับคำเดิม	๓	๓
๑๕) กลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและแปลเสริมความภาษาไทยโดยอาศัยเนื้อเรื่อง	๒	๒
๑๖) กลวิธีการแปลบางส่วน ทับศัพท์บางส่วน และเสริมความภาษาไทย โดยอิงชื่อเรื่อง	๒	๒
๑๗) กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยอิงชื่อเรื่องเดิม	๒	๒
๑๘) กลวิธีการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วน และเสริมความภาษาไทยโดยอิงเนื้อเรื่อง	๑	๑
๑๙) กลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยยึดคุณลักษณะนักแสดงเป็นหลัก	๑	๑
รวม	๑๐๐	๑๐๐

จากรายชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด ๑๐๐ รายชื่อ ผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยฉบับนี้พบว่ากลวิธีการแปลแบบตั้งชื่อใหม่เป็นกลวิธีการแปลที่ผู้แปลนิยมใช้มากที่สุดนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจรัตน์ วิทยาเทพ[๙] ที่พบว่าการแปลแบบตั้งชื่อใหม่เป็นที่นิยมในการแปลชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศประเภทสยองขวัญ

๒. ผลการศึกษาผลการรับรู้ของผู้ชมภาพยนตร์ที่มีต่อกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย

๑) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้ชมภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๐๗ คนคิดเป็นร้อยละ ๗๓.๘๐ เป็นเพศชาย จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒๐ โดยมีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๙๐ อายุ ๒๑ ปี ขึ้นไป มีจำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑๐ พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับชั้นปีการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มาจากนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๙ นักศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๐ นักศึกษาชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๐ และนักศึกษาปี ๓ จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๐ ผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี เป็นนิสิต/นักศึกษาปี ๑ และเป็นเพศหญิง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คนวัยเรียนยังคงเป็นกลุ่มผู้ชมที่นิยมชมภาพยนตร์เพื่อผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน

๒) ผลการวิเคราะห์การรับรู้ของผู้ชมเกี่ยวกับความน่าสนใจของชื่อภาพยนตร์ที่มีต่อกลวิธีการแปล ผลการวิจัยพบว่าชื่อแปลภาษาไทยที่แปลด้วยกลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและแปลเสริมความภาษาไทยโดยอาศัยเนื้อเรื่องนั้น เป็นกลวิธีการแปลที่มีความน่าสนใจมากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าชื่อแปลภาพยนตร์ที่แปลด้วยกลวิธีนี้ การทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เป็นชื่อเฉพาะเช่น ชื่อตัวละครเอก ชื่อกลุ่ม เป็นต้น รวมถึงการแปลเสริมความภาษาไทยโดยอาศัยเนื้อเรื่องได้ดีนั้น ต้องมีการแปลความหมายจากชื่อต้นฉบับให้ครบถ้วนและขยายความต่อท้ายเพื่อให้ชื่อภาพยนตร์น่าสนใจมากขึ้นและสามารถสื่อความหมายของชื่อภาพยนตร์ได้ชัดขึ้น การใช้ภาษาสะดุดตา สะดุดใจ ทำให้ฟังดูแล้วน่าสนใจเข้าไปชมภาพยนตร์ ในที่นี้ชื่อภาพยนตร์ที่เป็นตัวแทนของกลวิธีการแปลดังกล่าว คือ คนเหล็ก ๕ มหาวิบัติจักรกลยึดโลก (Terminator Genisys 5) มีค่าเฉลี่ยคือ ๔.๙๗ จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ชื่อภาพยนตร์ยังคงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ภาพยนตร์เรื่องต่าง ๆ ที่สามารถสร้างความสนใจให้กับผู้ชมภาพยนตร์ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ชื่อภาพยนตร์นั้น

---

[๙] BenjaratVittayathep. “An Analysis of Naming Strategies of Foreign Film Titles in Thai Language”, **Thesis Master of Arts,** (English for Business and Industry, King Mongkut’s Institute of Technology North Bangkok, 2007), p. 5.

สร้างโฆษณาที่สำคัญในการให้ข้อมูลและสื่อความหมายถึงแนวเรื่องของภาพยนตร์ อีกทั้งลักษณะภาษาที่ใช้สร้างสารยังน่าสนใจสามารถดึงดูดใจผู้ชมได้ ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงเป็นชื่อที่มีความน่าสนใจมากที่สุด

๓) ผลการวิเคราะห์การรับรู้ของผู้ชมเกี่ยวกับความดึงดูดใจของชื่อภาพยนตร์และการตัดสินใจเข้าชมต่อกลวิธีการแปล ผลการวิจัยพบว่าชื่อแปลภาษาไทยที่แปลด้วยกลวิธีการแปลบางส่วน ทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทยโดยอิงชื่อเรื่องนั้น เป็นกลวิธีการแปลที่ดึงดูดใจและทำให้ผู้ชมตัดสินใจชมภาพยนตร์มากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าชื่อแปลภาพยนตร์ที่แปลด้วยกลวิธีนี้มีการถ่ายทอดความหมายจากชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษที่เป็นชื่อแปลภาษาไทยได้อย่างสอดคล้องกัน รวมถึงการใช้ภาษาสื่อความหมายให้จินตนาการถึงแนวภาพยนตร์ได้ดี ทำให้ผู้ชมเข้าใจทั้งเนื้อหาของภาพยนตร์และความหมายของชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษและชื่อแปลภาพยนตร์ที่แปลด้วยกลวิธีนี้ เป็นกลวิธีการแปลที่เลือกนำเสนอข้อความบางส่วนในรูปแบบที่เกิดจากการแปลมาเป็นภาษาไทย และทับศัพท์ชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษบางคำ อีกทั้งเสริมความภาษาไทยโดยอิงชื่อเรื่อง เพื่อขยายความและสื่อความหมายให้ผู้ชมได้เข้าใจเนื้อหาของภาพยนตร์มากขึ้น จึงทำให้ผู้ชมตัดสินใจชมภาพยนตร์นี้มากที่สุด ในที่นี้ชื่อภาพยนตร์ที่เป็นตัวแทนของกลวิธีการแปลดังกล่าว คือ เร็ว...แรงทะลุนรก ๗ (Fast And Furious 7) มีค่าเฉลี่ยคือ ๔.๒๓ จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ชื่อแปลภาพยนตร์ที่แปลด้วยกลวิธีนี้ มีการถ่ายทอดความหมายจากชื่อต้นฉบับภาษาอังกฤษที่เป็นชื่อแปลภาษาไทยได้อย่างสอดคล้อง

๔) ผลการวิเคราะห์การรับรู้เกี่ยวกับการจำง่ายและการเข้าใจง่ายของชื่อภาพยนตร์ที่มีต่อกลวิธีการแปล ผลการวิจัยพบว่าชื่อแปลภาษาไทยที่แปลด้วยกลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทยนั้น เป็นกลวิธีการแปลที่ผู้ชมจำชื่อภาพยนตร์และเข้าใจง่ายมากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าชื่อแปลภาพยนตร์ที่แปลด้วยกลวิธีนี้ จะเป็นชื่อภาพยนตร์ที่เป็นคำสั้น กระชับออกเสียงง่าย เหมาะที่จะนำมาทับศัพท์เป็นภาษาไทย ในที่นี้ชื่อภาพยนตร์ที่เป็นตัวแทนของกลวิธีการแปลดังกล่าว คือ จูราสสิค เวิลด์ (Jurassic World) มีค่าเฉลี่ยคือ ๔.๔ จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ชื่อแปลภาพยนตร์ที่แปลด้วยกลวิธีนี้ มีการถ่ายทอดความหมายของชื่อภาษาไทยสอดคล้องกับชื่อภาษาอังกฤษ ชื่อแปลภาษาไทยใช้ภาษาจำได้ง่าย เช่น คำทับศัพท์ เป็นต้น

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย พบว่า

๑. กลวิธีการแปลที่พบในการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๙ จากจำนวนทั้งหมด ๑๐๐ เรื่อง เนื่องจากกลวิธีการแปลแบบตั้งชื่อใหม่นั้น ผู้แปลสามารถสร้างสรรค์

ชื่อภาพยนตร์ภาษาไทยได้อย่างอิสระ จะเห็นได้ว่าชื่อแปลภาพยนตร์ที่แปลด้วยกลวิธีนี้ จะมีการใช้ชื่อภาษาไทยที่มีลักษณะภาษาที่โดดเด่น แปลกใหม่ น่าสนใจ แต่ยังคงไว้ซึ่งอรรถรสของภาพยนตร์เรื่องต่างๆ เช่น คำที่สร้างขึ้นใหม่ คำสแลง หรือเป็นคำที่วัยรุ่นนิยม ดังเห็นได้จากชื่อแปลภาษาไทยของภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย จะใช้คำแปลที่แปลก สะดุดตา และมีการใช้ภาษาในการสื่อความหมายถึงชีวิตที่ต้องสู้ กลวิธีการแปลแบบตั้งชื่อใหม่โดยไม่อิงกับชื่อเดิม เป็นกลวิธีการแปลที่ผู้แปลนิยมใช้ในการสร้างสรรค์ชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทยมากที่สุด อาจมีเหตุผลมาจากการแปลชื่อภาพยนตร์นั้น ผู้แปลจะต้องมีวิธีการที่จะสร้างสารที่สามารถสื่อสารกับผู้รับสารในบริบทของสังคมไทยได้ดี ทั้งนี้เพราะการแปลชื่อภาพยนตร์เป็นการสร้างสารต่างวัฒนธรรม ดังนั้นชื่อภาษาไทยต้องเป็นทั้งสารโฆษณาที่มีลักษณะภาษาที่ดึงดูดใจผู้ชมได้ และในขณะเดียวกันต้องเป็นสารที่สามารถให้ข้อมูลหรือที่เรียกว่าการสื่อความหมายถึงจุดขายของภาพยนตร์ด้วย

๒. การศึกษาผลการรับรู้**ของผู้ชมภาพยนตร์ที่มีต่อกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย** กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ที่แปลด้วยกลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและแปลเสริมความภาษาไทยโดยอาศัยเนื้อเรื่องนั้น เป็นกลวิธีการแปลที่มีความน่าสนใจมากที่สุด ส่วนกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ที่แปลด้วยกลวิธีการแปลบางส่วน ทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทยโดยอิงชื่อเรื่องนั้นเป็นกลวิธีการแปลที่ดึงดูดใจและทำให้ผู้ชมตัดสินใจชมภาพยนตร์มากที่สุด และกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ที่แปลด้วยกลวิธีการทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทยนั้น เป็นกลวิธีการแปลที่ผู้ชมจำชื่อภาพยนตร์และเข้าใจง่ายมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัยการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทยนั้น ไม่ได้มีหลักเกณฑ์ตายตัวว่าจะต้องกระทำตามนั้นหรือต้องไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทยนับเป็นงานสร้างสรรค์อย่างหนึ่งที่มีลักษณะการใช้ภาษาเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยมาก ผู้วิจัยไม่ตัดสินว่าชื่อแปลภาษาไทยของภาพยนตร์เรื่องนี้ผิดหลักภาษาไทยหรือชื่อแปลเรื่องนี้ไม่น่าสนใจหรือชื่อแปลเรื่องนี้น่าสนใจมากกว่า เนื่องจากการแปลชื่อภาพยนตร์นั้นเป็นการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ดั้งนั้นจึงมีปัจจัยหลายประการเข้ามากำหนดให้ผู้แปลในการแปลชื่อภาพยนตร์เพื่อสื่อสารกับผู้ชมคนไทย อีกทั้งการตัดสินใจชมภาพยนตร์ของผู้ชมนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับชื่อภาพยนตร์เพียงอย่างเดียว เพราะอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ประกอบการตัดสินใจ เช่น นักแสดงนำ ผู้กำกับภาพยนตร์และอื่นๆ ดั้งนั้นงานวิจัยฉบับนี้จึงไม่สามารถสรุปได้แน่ชัดว่า กลวิธีการแปลใดเป็นกลวิธีการแปลที่ดีที่สุด แต่สามารถสรุปได้เพียงว่า กลวิธีการแปลวิธีใดที่ผู้แปลนิยมใช้มากที่สุด กลวิธีการแปลวิธีใดที่ผู้ชมให้ความเห็นว่ามีความน่าสนใจมากที่สุด กลวิธีการแปลวิธีใดที่ผู้ชมให้ความเห็นว่าดึงดูดใจและทำให้ตัดสินใจชมภาพยนตร์มากที่สุด และกลวิธีการแปลวิธีใดที่ผู้ชมจำชื่อภาพยนตร์และเข้าใจง่ายมากที่สุดเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการวิจัยกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์แอ็คชั่นต่างประเทศเป็นภาษาไทย

๑. ศึกษาวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศประเภทอื่น เช่น ภาพยนตร์แนวสารคดี เป็นต้น

๒. ศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นภาษาไทย กับกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

๓. สำรวจความคิดเห็นของผู้ชมภาพยนตร์ที่มีต่อชื่อแปลภาษาไทยสำหรับภาพยนตร์ต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาพยนตร์จีน ภาพยนตร์เกาหลี เป็นต้น

๔. สำรวจการรับรู้ผู้ชมภาพยนตร์ที่มีต่อชื่อแปลภาษาไทยโดยใช้แนวคิดทางภาษาศาสตร์และสังคมประยุกต์ในการวิเคราะห์

บรรณานุกรม

กาญจนา นาคสกุล. **ระบบเสียงภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

บุญมี พันธ์ไทย รศ.ดร. **ระเบียบวิธีการวิจัยการศึกษาเบื้องต้น.** กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๕.

วิมล เหมือนคิด. **พฤติกรรมบุคคลในองค์กร.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๓๗.

สัญฉวี สายบัว. **หลักการแปล.** กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒.

Barnwell,Katharine. **How to use questions for testing translations**. Note on Translation 14 (3) 2000.

BenjaratVittayathep. “An Analysis of Naming Strategies of Foreign Film Titles in Thai Language”. **Thesis Master of Arts.** English for Business and Industry, King Mongkut’s Institute of Technology North Bangkok, 2007.

Hans, V. **A Skopos Theory of Translation**. Heidelberg : TextCon Text, 1996.

Sawasdiwat Na Ayutthaya, Maneerat. A Total Quality Model For Translation and Localization : Perspectives of The Academic and The Professional Translators, **Journal of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University, Vol 7, No 2,** 2011.

เว็บไซต์

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://www.movie free.com/category/action. [๕ ตุลาคม ๒๕๕๙].